

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

культурології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

_____ Володимир

ЗАВГОРОДНІЙ

"__" _____ 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

культурології

Протокол №__ від "__" _____ 2026 р.

Завідувач кафедри

_____ Ірина МАЙДАНЮК

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Агрономія»

_____ Мокрієнко Володимир Анатолійович

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЕТНОКУЛЬТУРОЛОГІЯ

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Спеціальність Н1 Агрономія

Освітня програма Агрономія

Факультет Агробіологічний

Розробник: Сидоренко Ірина Григорівна, канд. філос. наук, доцент кафедри

культурології

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

«Етнокультурологія» - це обов'язкова навчальна дисципліна для студентів 1 курсу спеціальності «Агрономія». Вивчає особливості етнічної культури, її роль у формуванні національної ідентичності та міжкультурної взаємодії. Вивчення дисципліни сприяє глибшому розумінню культурної спадщини народів України, формує толерантність, міжетнічну повагу й екологічне мислення. Особлива увага приділяється традиційній аграрній культурі, звичаям, обрядам і способам господарювання різних етносів. Дисципліна розвиває здатність майбутніх фахівців адаптуватися до культурного різноманіття у професійному середовищі, враховувати етнокультурні чинники в аграрній діяльності та сприяти збереженню культурного ландшафту.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Першого (бакалаврського) ОП
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н1 Агрономія
Освітня програма	Агрономія
Факультет/ІНІ	Агробіологічний

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	3
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Залік

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Лекційні заняття	15 год.	4 год.
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	15 год.	2 год.
Самостійна робота	60 год.	84 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	-
Форма контролю	Залік	Залік

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Мета: покращення гуманітарної підготовки студентів, ознайомлення студентів з основними тенденціями та формами етнокультурного розвитку українського народу від найдавніших часів до сучасності; підвищення етнічної свідомості студентів та їхньої підготовки з огляду на майбутню роботу в мультикультурному середовищі; сприяння формуванню знань та компетенцій на основі засвоєння основ культурологічної проблематики

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Етнокультурологія» (за їх наявності)

Набуття компетентностей

ЗК1 — Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК2 — Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК12 — Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Програмні результати навчання

ПРН1 — Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції

ПРН2 — Прагнути до самоорганізації та самоосвіти

ПРН3 — Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Основні поняття етнокультурології												
Тема 1. Культура і етнос. Історико-регіональна характеристика культури	2	-	-	2	12	16	1	-	-	-	12	13
Тема 2. Українська етнічна культура	2	-	-	2	4	8	1	-	-	1	12	14
Разом за модулем 1	4	0	0	4	16	24	2	0	0	1	24	27
Модуль 2. Народна творчість												
Тема 1. Матеріальна культура українців	2	-	-	2	4.5	8.5	1	-	-	-	12	13
Тема 2. Духовна культура українців	2	-	-	2	13.5	17.5	1	-	-	1	12	14
Разом за модулем 2	4	0	0	4	18	26	2	0	0	1	24	27
Модуль 3. Види і жанри сучасної української культури												
Тема 1. Українське музичне та театральне мистецтво	2	-	-	2	16	20	-	-	-	-	12	12
Тема 2. Українська архітектура та образотворче мистецтво	2	-	-	2	3	7	-	-	-	-	12	12
Тема 3. Українська література	3	-	-	3	7	13	-	-	-	-	12	12
Разом за модулем 3	7	0	0	7	26	40	0	0	0	0	36	36
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	15	0	0	15	60	90	4	0	0	2	84	90

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Культура і етнос. Історико-регіональна характеристика культури	2
2	Тема 2. Українська етнічна культура	2
3	Тема 3. Матеріальна культура українців	2
4	Тема 4. Духовна культура українців	2
5	Тема 5. Українське музичне та театральне мистецтво	2
6	Тема 6. Українська архітектура та образотворче мистецтво	2
7	Тема 7. Українська література	3
Всього годин		15

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття етнокulturології	2
2	Українська етнічна культура	2
3	Українська народна матеріальна культура	2
4	Українська народна духовна культура	2
5	Становлення і розвиток українського професійного музичного і театального мистецтва	2
6	Становлення і розвиток української архітектури та образотворчого мистецтва	2
7	Українська література	3
Всього годин		15

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Конспектування праць видатних етнологів та культурологів	8
2	Написання есею	8
3	Рецензування кінотвору	9
4	Аналіз першоджерел	9
5	Підготовка тез доповіді на науково-практичну конференцію	9
6	Підготовка доповіді	9
7	Підготовка групового проекту	8

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Всього годин		60

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне або письмове опитування
- Есе
- Співбесіда
- Рейтингова оцінка / самооцінювання
- Презентація проекту
- Тестування
- Контрольна робота

Методи навчання:

- Проблемне навчання
- Лекція
- Командна робота
- Практичне заняття
- Гейміфіковане навчання
- Змішане навчання
- Практико-орієнтоване навчання
- Навчання через дослідження

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Основні поняття етнокulturології		
Лабораторна робота. Конспектування праць видатних етнологів та культурологів	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3. Цей модуль спрямований на ознайомлення студентів з базовими поняттями етнокulturології, аналіз історичних етапів розвитку культурних процесів та формування громадської позиції. Студенти здобудуть навички конспектування наукових праць, аналізу культурних явищ та формулювання власних думок через написання есе. Використовувані інструменти включають аналіз наукової літератури та критичне мислення.	50
Самостійна робота. Написання есею		50
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Народна творчість		
Самостійна робота. Рецензування кінотвору	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3. Модуль присвячений вивченню народної творчості як важливого елементу етнокulturурної ідентичності. Студенти аналізують народні твори, рецензують кінотвору та досліджують першоджерела для глибшого розуміння культурних традицій. Навчальні інструменти включають аналіз культурних артефактів та критичне мислення.	50
Самостійна робота. Аналіз першоджерел		50
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. Види і жанри сучасної української культури		
Самостійна робота. Підготовка тез доповіді на науково-практичну конференцію	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3. Модуль спрямований на ознайомлення студентів з сучасними видами і жанрами української культури. Студенти готують тези доповідей, презентують їх на конференціях та працюють над груповими проектами, що сприяє розвитку комунікативних навичок, культурної компетентності та глибшого розуміння сучасних культурних процесів.	30
Самостійна робота. Підготовка доповіді		35
Самостійна робота. Підготовка групового проекту		35
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1388>);

-Робоча навчальна програма;

-Методичні рекомендації для вивчення теми «Матеріальна культура українського народу (Українське народно-декоративне вжиткове мистецтво та художні ремесла. Види та жанри)» у курсі «Етнокультурологія» / Майданюк І.З., Пузиренко Я.В., Сидоренко І.Г. – Київ: РВВ НУБіП України. 2025. – 53 с.;

-Методичні рекомендації для вивчення теми «Матеріальна культура українського народу (Українське народно-декоративне вжиткове мистецтво та художні ремесла. Види та жанри)» у курсі «Етнокультурологія» / Майданюк І.З., Пузиренко Я.В., Сидоренко І.Г. – Київ: РВВ НУБіП України. 2025. – 53 с. рекомендації до семінарських занять і самостійної роботи студентів з дисципліни "Історія української культури" (для студентів агробіологічних спеціальностей) [Текст] : методичні рекомендації / Національний університет біоресурсів і природокористування України ; уклад. В. В. Панталієнко. - К. : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2014.;

-Пузиренко Я. В. Народна творчість. -К. : Видавничий центр НУБіП України, 2011.;

-Історія української культури / За ред. І. З. Майданюк; Національний університет біоресурсів і природокористування України. - 2-ге вид. перероб. та доп. - К. : НУБіП

України, 2015.;

Рекомендовані джерела інформації

1. Омельченко В.Ю. Українська та зарубіжна культура: курс лекцій. Навчальний посібник. Київ, 2024. 168 с.
2. Ізборник. Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації. URL : <http://izbornyk.org.ua>
3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL : <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>
4. Перевальська М. А. Образотворче та декоративно-ужиткове мистецтво. - К. : [б. и.], 2004.
5. Заруцька О.А. Українська та зарубіжна культура : Електронний навчальний посібник для студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка освітнього рівня бакалавр... - . К., 2025. - 221 с.
6. Данилюк І. Етнокультурна психологія. Історія та сучасність : монографія / Іван Данилюк, Антон Курапов, Ілья Ягіяєв. К.: АртЕк, 2019. 432 с. Данилюк І. Етнокультурна психологія. Історія та сучасність : монографія / Іван Данилюк, Антон Курапов, Ілья Ягіяєв. К.: АртЕк, 2019. 432 с.